

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2019. szeptember 12.
(csütörtök)**

Szepesy László

AMA NAP

Énekek: 213, 647

Alapige: Sofóniás 1,8-13

„És leszen az Úr áldozatának napján: megfenyítem majd a fejedelmeket és a királyok fiait, és mindazokat, akik idegen öltözetbe öltöztek. És megfenyítem mindazt, aki a küszöbön ugrál ama napon, akik erőszakkal és csalárd-sággal töltik meg az ő uruknak házáat. És leszen azon a napon, azt mondja az Úr, kiáltó szózat a hal-kaputól fogva, és jajgatás az alsó városból, és nagy re-ceségés a halmok felől. Jajgassatok, ti, akik a völgyben laktok, mert elpusztul az egész kalmár nép, kivágattatik minden, aki ezüstöt mér. És leszen az időben, megmotozom majd Jeruzsálemet szövétnekkel, és megfenyítem azokat, akik saját seprejükön hevernek, akik ezt mondják szívükben: sem jót, sem rosszat nem cselekszik az Úr. És gazdagságuk prédává lesz, házaik pedig pusztává. Építenek házakat, de nem lakják, és plántálnak szőlőket, de nem isszák azok-nak borát.”

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, kimondhatatlan nagy a Te kegyelmed és irgalmad felénk, és minden nap csak szaporítod áldásaidat, hosszútűrésseddel elszenveded bűnösségünket, bűneinket, kegyelmeddel hordozol minket tenyereden, és Krisztusért megbocsátasz minden bűnt, amit vétettünk. Bocsásd meg, hogy mi mégis oly könnyedén jövünk újból és újból Teled, elfeledkezünk bűneinkről, méltatlanságunkról, arról, hogy egymagunk nem állhatnánk meg színed előtt, csakis szent Fiad, Jézus Krisztus vére által. Igaz az ének minden egyes szava: megszámlálhatatlanok a mi vétkeink, mégis azzal kell szembesülnünk, hogy ezeket csak mondjuk, de nem így gondoljuk, nem így gondolunk magunkra, bűnös-ként, hanem könnyedén túltesszük magunkat bűneinken, és nem vesszük észre, milyen súlyos árat fizetett szent Fiad a golgotai kereszten értünk.

Ezért könyörgünk Hozzád, hogy újból és újból magasztald fel magadat a mi szívünkben, akár úgy, hogy bűneinkre mutatsz rá, és arra a kegyelemre, amellyel azt elfedezed, akár úgy, hogy ítéletedről beszélsz az Igében. Segíts alá-

zattal azt is magunkra vonatkoztatni, meglátni, hogy mi történt a golgotai keresztfán. És kérünk, hogy Téged lássunk egyre nagyobbak, a kegyelmedben, a Te ismeretedben hadd növekedjünk, és ez vezessen oda bennünket, hogy egyre inkább ne magunkban bízzunk, ne az önbizalmunk növekedjék, hanem a Benned való reménységünk.

Ezért kérünk, hogy használd fel a mai munkás nap végén is a Te ígédet és ezt az alkalmat arra, hogy Téged dicsőítsünk, hitünkkel Hozzád forduljunk, és egyre közelebb kerüljünk Hozzád. Kérünk, dicsőítsd meg magadat ígéd és Szentlelked munkája által közöttünk, végezzék el azt a munkát, amely gyümölcsöt terem a mi életünkben, és amely nevedet magasztalja.

Krisztusért kérünk, így áldd meg együttlétünket, az ige hirdetését és hallgatását egyaránt!

Ámen.

Igehirdetés

Mielőtt Isten ítéletével foglalkozunk az Igében, néhány dolgot ki kell mondanunk, nehogy eltévelyedjünk vagy félrevigyen bennünket saját bűnös szívünk, mert rosszul gondolkodunk Isten ítéleteiről. Ilyen igazság, amit a Biblia alapján hiszünk, hogy Isten minden tette igazságos és Őt dicsőíti. Ezt határozottan állítja a Szentírás, és ez igaz az Ő ítéleteire is minden egyes alkalommal. Ő nem tud igazságtalanul vagy részrehajlóan ítélni, sem olyat tenni, ami a bűn, tévedés vagy hamisság legkisebb árnyékát is vethetné Őrá. Ő tökéletes Isten. Egyetlenegy alkalommal sem tévedett, vagy volt igazságtalan. Isten ítéletei ellen pedig nincs helye fellebbezésnek, mivel azok tökéletesek. Ezek alapvető bibliai állítások, amelyekről nagyon gyakran elfeledkezünk, mert amikor ilyen ítéletes igeszakaszt olvasunk, akkor jönnek a miért-kérdéseink: de hát Isten hogyan engedhette, miért volt ilyen, stb.?

Ezeket fontos szem előtt tartanunk, amikor a felolvasott igeszakaszról gondolkozunk, mert az ember bármilyen szenvedéssel találkozik, mint például azzal a pusztítással, amelyről a próféta beszél, megkísérti az, hogy az emberi szenvedés képe kiváltson belőle egy olyan érzést, hogy Isten igazságtalanul cselekszik. Lehet, hogy maga az ember sem meri ezt kimondani, megfogalmazni, de ott van benne ez a nyugtalanság, ezért nem szeretünk ítéletről szóló igeszakaszokat olvasni. Mert Isten akkor is, amikor büntet, jogosan és igazságosan teszi azt, és ítéleteit mindig megelőzi az Ő végtelen hosszútűrése, az a kegyelmessége, hogy bűnbánatra és megtérésre hívja a bűnöst, és csak ezek után hirdet ítéletet. De mi csak az ítéletre koncentrálnunk, és az ezt megelőző munkájára Istennek nem. Az ítéletet pedig gyakran aránytalanul súlyosabbnak, és Istenhez nem méltónak tartjuk (mint hogyha mi jobban tudnánk, mi méltó Őhöz, mint Ő maga). Így volt ez Sofóniás próféta korában is.

Az Úr hosszan tűrte Júda népének és vezetőinek bűneit, bálványimádását. Több próféta által leleplezte ezeket, megtérésre hívta a népet, kegyelmét kínálta fel nekik, de a nép és a vezetők csak nevettek rajta, elutasították, és ezért a kegyelem ideje lejárt Sofóniás próféta idejében. Ezt kellett meghirdetnie a prófé-

tának, amikor kimondta: közeleg, és biztonnyal eljön az Úrnak ama napja. Mit jelent ez a kifejezés, és mit jelent ennek a napnak a meghirdetése, hogy ama nap?

Először is azt jelenti, hogy a kegyelem ideje, a bűnből való megtérés ideje egyszer lejár. Ennek Izráel számára nem kellett volna újdonságnak lennie. Isten már amikor szövetségre lépett Izráel népével, miután kihozta Egyiptomból őket, és odaadta a Tízparancsolatot és megkötötte a szövetséget velük, előre figyelmeztette őket, hogy ha bálványokhoz térnek, ha elhagyják az útjaikat, ha egymással kegyetlenkednek, akkor Ő idegen népek által meg fogja fenyeíteni a népet, és ítéletet fog hirdetni felettük. Ez több száz évvel a szóban forgó események előtt ki lett hirdetve, ott volt a mózesi könyvekben leírva, mindenki olvashatta, láthatta, ismerhette. Nem új üzenet hangzott tehát el. Isten a szavát, ígéretét tartotta be. Hosszan túrt több évszázadon át, amikor meghirdette azt, hogy eljön a nap, amikor mindezt beteljesíti, amit előre megmondott. Ugyanígy igaz ez mára nézve is, nem csak Izráelnek volt egy ítéletnapja, amikor Jeruzsálem elbukott a babiloni sereg ostroma után, a világnak is van egy ítéletnapja, amit Isten meghirdet, és azt mondja, hogy még tart a hosszútűrés, még tart a kegyelmi idő, de előbb-utóbb eljön ama nap, amikor Isten számon kér mindannyiunkat. Lehet, hogy sokan nem hisznek ebben a napban, mert a jelen életben az ember azt látja, hogy nincs tökéletes igazságszolgáltatás, gyakran az ártatlanok szenvednek, a bűnelkövetők megússzák, sőt, jól boldogulnak. Mi magunk is személy szerint lehet, hogy azt tapasztaljuk, hogy bűneinket napról napra szaporíthatjuk, és nem mindig látjuk ezek következményeit, és azt hisszük, megmaradhatunk bűneinkben. Sajnos az ember a mindennapokból kiindulva általánosít, ez alatt azt értem, hogy azt gondoljuk, hogy ha ma sem történik ítélet, vagy bűneimnek következményei nem érnek utol, akkor holnap sem. És azt hiszi a legtöbb ember – kérdezzük meg, a családjukban valószínűleg a többség így vallja –, hogy sose leszünk számon kérve, felelősségre vonva vagy megbüntetve bűneinkért. Az emberek többsége azt sem hiszi el egyébként, hogy minden egyes tette kapcsolatban áll Istennel, pedig nincs olyan tettünk az életben, amihez Neki ne lenne köze, amit Ő ne tenne mérlegre. Mi leszűkítjük ezt a kört csak bizonyos tettekre, bizonyos bűneinkre, és ezzel kizárjuk Őt a teljes életünkből, mint hogyha Ő afelett nem lenne Úr teljes egészében. És mivel a többség ezt hiszi, azt gondolják, hogy Isten nélkül – mivel Ő azt nem látja – szabadon megtehetnek bármit következmények nélkül. Isten azonban figyelmeztet az Igében, figyelmeztet ítéletei által, hogy ez nem így van. Ő kijelölt egy napot, amikor ítéletet tart bűneink felett, amikor véget vet jelenlegi életmódunknak, amikor Isten azt fogja mondani, hogy eddig, s ne tovább, több bünt nem fognak ezen a világon elkövetni. Véget vet a bűn korszakának, és utána már nem lesz több. Mert Isten újjá teremti a világot, az Övéit tökéletesen megszabadítja a bűnből, a Benne nem hívókat pedig megbünteti. Kijelölt egy napot, amikor ítéletet tart a bűn felett, és véget vet ennek a korszaknak. Jelenleg még hosszán túr, felkínálja a bűnvallás, megtérés lehetőségét, de ennek ideje le fog járni.

Amikor a próféta meghirdeti, hogy eljön ama nap, akkor gondoljunk erre először, hogy Isten ezt üzeni nekünk. Ama nap le fog egyszer járni, van egy le-

járatí határidő. Azután annak a napnak a kitűzése bátorítás is a hívőknek, reménységet ad nekünk, és reménységet ad azoknak, akikkel igazságtalanul cselekedtek, akiknek hitükért szenvedniük kellett, vagy akik egyszerűen csak sok fájdalmat és terhet hordoznak saját bűneik miatt, mert egyszer véget ér ez az élet. Reménységet ad Isten, hogy eljön ama nap, ami után megváltozik minden, a bűn nem fog uralkodni. Másrészt viszont ez a nap a bűneiket nem megbánó, hanem azokat élvező, és megtérni nem akaró emberek számára félelemnek és rettegésnek napja lesz, amely kardként lóg és lebeg a fejük felett, csak nem akarnak tudomást venni róla. Mert jóllehet jelen életben látszólag megtehetnek mindent, senki nem korlátozza és vonja felelősségre őket, Isten mégis fenn tart egy napot számukra, amikor minden tettükért – hitetlenségükért elsősorban – számot kell adniuk.

Ez az ígélet pedig minden kor emberére nézve igaz. Ez nem csak a Sofóniás próféta korabeli hívőknek volt ígélet, hogy tartsatok ki, mert a jeruzsálemi király elnyom titeket, mert a gazdagok hatalmaskodnak rajtatok, mert a kereskedők kizsákmányolnak titeket. Ez korunk emberének, konkrétan személyesen nekünk adott reménység és ígélet, hogy eljön majd ama nap, amikor Isten igazságot cselekszik és ítéletet tart. A Jelenések könyvében van egy szép látomás. A megölt hívők ott állnak az oltárnál, és kérdezik, Uram, „*meddig nem állsz bosszút*” a te híveidért. Ott akkor Isten még az Ő kegyelmét hirdeti ki. Nem a bosszúállás itt a kérdés, nem a személyes bosszúvárás, hanem az isteni igazságosság teljes megmutatkozása a világban. Mert ma a világ tagadja, hogy Isten igaz Bíróként jelen lenne, kordában tartaná a bűnöket, megfékezne és megbüntetné azokat. Isten gyermekei vágyakoznak ama nap után, nem a bosszúért, nem a haragért, nem ezekkel kell tele lennie a szívünknek, hanem Isten dicsőségéért, hogy az Ő igazsága teljesen kijelentessék. És korunk hitetlenjei felett is ott lebeg az ítélet napjának kardja. Ha nem térnek meg, ha nem fordulnak Istenhez kegyelemért, ha nem hisznek, akkor ez az, amivel szembesülniük kell. Sokan olyan automatikusnak tartják, hogy bemegyek a mennybe. Őszintén nem tudom, hogy milyen alapon. Isten az Igében nem ezt jelenti ki.

Másrészt az is elgondolkodtató ebben a kifejezésben, hogy ama nap, hogy Isten egy napban határozza meg az ítéletet, nem pedig azt mondja, hogy eljön az ítélet hete, hónapja, éve. Hogy miért egy nap? Több üzenete is van ennek a kifejezésnek számunkra. Egyrészt azért, hogy bár Isten egyszerre a kegyelemnek és az ítéletnek Istene, hiszen a golgotai kereszten is ítélet történt, – ne magyarázzuk ezt másként, ott is Isten a mi bűneinket, népének bűneit megítélte –, de Ő mégis azt szeretné inkább, hogy az Ő kegyelméért dicsőítsük Őt. Ő maga mondja az Ezékiel 18,32-ben: „*Mert nem gyönyörködöm a meghaló halálában, ezt mondja az Úr Isten. Térjete meg azért és éljete!*” Nem gyönyörködik az ítéletben. Azt mondja itt az Úr: „*nem gyönyörködöm a meghaló halálában ... Térjete meg azért és éljete!*” Ez az isteni akarat. De meg fogja tartani az ítéletét, mert Isten igazságos is. De Ő a kegyelméért akarja, hogy dicsőítsük Őt. És ezért Isten a Szentírás több helyén is az ítéletet egy napban határozza meg, míg kegyelmének idejét hosszabb időszakban. Például az Ézsaiás

61,2-ben azt olvassuk: „*hogy hirdessem az Úr jókedvének esztendejét, és Istenünk bosszúállása napját...*” Látjuk, hogy az ítéletet egy napban határozza meg, de a jókedvének esztendejét, a kegyelem idejét esztendőben, egy évben! Isten kegyelme dicsőíti Őt jobban, mint az Ő ítélete (az is dicsőíti Őt, de Ő elsősorban a kegyelem Istene). Amikor tehát az ítélet napja kifejezéssel találkozunk, jusson eszünkbe ez, hogy az ítélet az csak egy nap, még ha jelképes is, de rövidebb időszak, mint a kegyelem esztendei.

Ugyanígy gondoljunk a hátralévő időre is, hogy az a nap eljön. Még van addig időnk, nem tudjuk, mennyi, de még van. Ne csak azt lássuk, hogy mennyi igazságtalanság van a világban, hanem azt, hogy Isten milyen hosszútűró a mi bűneinkkel szemben! Isten hosszútűrésének, kegyelmének ideje az, ami még hátra van. Minden nap felkínálja az Ő kegyelmét. Hogyan találkozhattunk Ővele? Mint könyörülő Atyával, megváltó Fiúval, megszentelő Szentlélekkel. Most még van lehetőség Őt így megismernünk, de amikor ama nap eljön, a meg nem tértek, a hitetlenek csak Bíróként fogják az Urat ismerni, mert így fogja magát megjeleníteni az ítélet napján. Amikor ez megtörténik, amikor eljön ama nap, az lesz a hitetlenek életének leghosszabb, legfájdalmasabb és legborzalmasabb napja. Azon a napon rá fognak döbbsenni bűneikre, látni fogják – mert meg fognak nyílni szemeik – azok súlyosságát, de nem fognak találni megoldást, mert nem hittek a golgotai keresztben, és akkor már késő lesz. Jusson tehát eszünkbe az ítélet napját megelőző korszakról is, hogy abban élünk, Isten hosszan tűr, ahhoz képest is az a nap rövid. Hány – most már mondhatjuk bátran – évezrede tűri el az Úr az emberiség bűneit, amíg eljön az az egy nap? Nem sokkalta nagyobb az Ő kegyelme és hosszútűrése?

Azután azt is jelenti ez, hogy ama napon fog az Úr ítélni, hogy Isten nem fog habozni Bíróként cselekedni, mert rövid idő alatt meg fogja hozni ítéletét mindenki felett, mert Neki elég egy nap. Tudjuk jól, hogy egy bírósági tárgyalás, egy ítélet meghozatala általában nem egy napig, hanem több hónapig vagy akár évekig is eltarthat. Az embereknek ugyanis össze kell gyűjteniük minden bizonyítékot, vallomást, mérlegelni kell a súlyosbító, vagy éppen enyhítő körülményeket, meg kell fogalmazni a vádpontokat, a kiszabott büntetés mértékét, súlyosságát stb.. Ez nekünk gyakran sok időt vesz igénybe, ezért egy bírósági tárgyalás elhúzódik, míg mindezen végigmegy az ember. Az isteni bíróság azonban nem ilyen lesz, az ennél jóval gyorsabban, hatékonyabban, igazságosabban működik. Mondhatni: az ítélethozatal csak egy nap lesz. Ezzel a kifejezéssel tehát Isten azt is kijelenti nekünk, hogy Ő gyors lesz az ítéletben, mert nincs semmi, ami bizonytalanná tenné Őt döntésében. Rendelkezésére áll elegendő bizonyíték ellenünk, mert Ő tudja, ismeri és számon tartja minden bűnünket. Sem a mi, sem mások vallomására nincs szüksége, hisz Ő maga a leghitelesebb szemtanúja életünknek és bűneinknek. Ismeri az okokat, amik minket bűnre indítottak, nincsenek elrejtve Előtte, hogy azokat ki kellene derítenie, vagy fel kellene kutatnia, hiszen Isten maga a „szívek és vesék vizsgálója”. Ismeri bűneink súlyosságát is, és hogy mennyire bántuk meg azokat, vagy éppen mennyire nem. Egyszóval: minden rendelkezésére áll ahhoz, hogy azon a napon azonnal

meghozza az ítéletet fölöttünk! Isten személyében a tökéletes Bíró áll előttünk, akinél igazságosabb ítéletet senki sem hozhat a világon. Ama napon meg lesz hozva az ítélet.

Ez elé a bíróság elé idézi a próféta saját népét, és annak vezetőit. Többek között arról beszél alapigénkben, hogy kik állnak a mennyei Bíróság előtt, mi a vád ellenük, és mi lesz büntetésük. Most röviden ezeken menjünk végig.

Kiket idéz Isten színe, a bíróság elé a próféta? Fejedelmeket, hercegeket (8. vers), nemeseket, azok szolgálait, kereskedőket, gazdagokat. Egy szóval összefoglalhatnánk: a hatalmasokat. Isten ítéletét nemcsak a közembereken hajtja végre, hanem azok vezetőin is. Hadd fogalmazzak így: ha az egyszerű embereket Isten megbünteti, akkor mennyivel inkább azokat, akiknek vezetniük kellett volna népüket, akiknek példáká kellett volna lenniük istenfélő életükkel. Mivel viszont ők a bűn útjára tévedtek, azon jártak, és az tetszett nekik, így részben felelőssé váltak vezetőkként, hogy a nép is arra tévedt. Olvassuk el az Ószövetség történeti könyveit. A Krónikák könyvét olvassuk a kalauz szerint, a hívő királyok nem jobb útra terelték a népet? Lehet, hogy nem tért meg mindenki, de visszaszorították társadalmi szinten a bűnt bizonyos mértékben (nem teljesen, mert azt a szívből kell kiirtani), de más az, ha egy vezető hívőként példát mutat, és hatalmát arra használja, hogy istenfélő életre vezesse az embereket, mint az, ha teljesen tévútra viszi. Mert Istentől nem azért kapják a vezetők a hatalmukat, a gazdagságot, a tehetségüket, hogy azt saját javukra és élvezetükre fordítsák, hanem hogy a népet szolgálják velük, és javukra, épülésükre legyenek Isten dicsőségére. Míg a mindennapokban vannak úgynevezett érinthetetlen emberek – mert ezt tapasztaljuk –, akiket semmilyen rendvédelmi és igazságügyi szerv nem képes bíróság elé állítani, és tetteikért felelősségre vonni őket, mert megvan a kellő hatalmuk, pénzük, befolyásuk vagy éppen ügyvédjük, hogy büntetlenül megússzanak mindent, addig Isten itt azt üzeni a próféta által, hogy még a hatalmasok sem menekülhetnek meg az Ő ítélete elől. Isten a „*királyok Királya és uraknak Ura*”, aki még az uralkodókat is számon fogja kérni tetteikért, bűneikért, mulasztásaikért.

Mik voltak azok a bűnök, amiket Sofóniásnak le kellett lepleznie? Hadd kezdjem a leglényegesebbel: Isten ellen követtek el sok bűnt. Erről beszélt a próféta először (nem olvastam fel, mert az előző versekben, az 1,4-6-ban van róla szó), a bálványimádásról. Bűneink közül ugyanis mindig azok az elsők és súlyosabbak, amiket Isten ellen vétünk, bár sajnos az a helyzet, hogy mi fordítva gondoljuk. Azt hisszük, hogy ezek a kevésbé jelentősebbek, és az, amit embertársaink ellen követünk el, azokat gondoljuk súlyosabbnak. Azért gondoljuk ezt így, mert testiek vagyunk, azt nézzük, ami a szemünk előtt van, nem pedig a hit szemével vizsgáljuk életünket. Nagy hír a híradóban és a világban, hogyha egy politikus nagy összegeket sikkasztott el, és ez kiderül. Futótűzként terjed el egy tragédia híre, ha egy ember lemészárolja a családját, és utána magával is végez. Az ilyenekre kapunk és sóhajtozunk és ámuldozunk. De senki sem beszél arról, hogy a mindenható, a világmindenséget fenntartó leghatalmasabb Úr parancsait hány alkalommal szegjük meg vakmerőséggel, fenségének dicső-

ségét mint tiporjuk sárba törvényszegéseinkkel, vagy azzal, hogy egyszerűen levegőnek nézzük Őt, és Nélküle élünk. A híradóban is az a hír, amit ember ember ellen követ el, sajnos néha köztünk, hívők között is. A mennyei bíróság előtt – bár ezek a bűnök is számítanak, amit egymás ellen vétünk, mégis – eltörpülnek azok mellett, amiket Isten ellen követünk el. Mert Isten személye összehasonlíthatatlan bármely emberrel, nemcsak úgy, mint Teremtő a teremtménnyel, mint a tökéletesen jó a bűnössel, hanem úgy tekintélyben, mint hatalomban, mint emberek iránti szeretetben, jóságban Ő elképzeltetlenül felülmúl mindannyiunkat. Ezért nincs összehasonlítási alap az Ellene elkövetett és az embertársaink ellen elkövetett bűnök között. Mégis a mindenható fenséges Isten felségét megsérteni nem ugyanaz, mint amikor egymást megbántjuk. Isten ezért kezdi a bálványimádás bűnével, amikor népe vétkeiről és a közelgő ítélet okairól beszél. Sofóniás ezért beszélt először a bálványokról, mert ez a nagyobb bűn.

De Isten előtt természetesen az is számít, amit az ember embertársa ellen követ el. Nem lekicsinyíteni akartam ezeket a bűnöket, csak a helyére tenni az Isten ellen elkövetett bűnökhöz képest. De ha igazából belegondolunk, akkor megértjük, hogy ezek sem függetlenek Istentől, mert nincs olyan ember ellen elkövetett bűn, amivel Istent ne bántanánk meg. Mert ha egymással nem úgy bántunk, nem úgy élünk együtt, ahogyan azt Ő igéjében elénk adja, hogy hogyan szeressük felebarátunkat, akkor Ő ellene és az Ő rendelkezése és parancsa ellen is vétünk. Mi is fontosak vagyunk Istennek, ezért sosem közömbös Számára az, hogy egymással szemben milyen bűnöket követünk el. Ezért a folytatásban, a felolvasott igeszakaszban ezekről a bűnökről is beszél a próféta. Mik ezek a bűnök? Csak röviden magyarázva az ígét, hadd soroljam fel őket, és röviden egy-két magyarázatot hadd fűzzek hozzájuk. Ilyen bűn a büszkeség, hiúság, gőg, azzal párosítva, hogy az ember lenézi a másikat. Erről olvasunk a 8. versben: *„megfenyítem majd a fejedelmeket és a királyok fiait, és mindazokat, akik idegen öltözetbe öltöztek”*. A nép vezetői más kultúrákért rajongtak, utánozták öltözködésüket, viselkedésüket, ezzel nemcsak fényűző pompára pazarolták el vagyonukat, hanem lenézték azokat, akik nem követték a divatot, és azokat, akik ezt anyagilag nem teheték meg. A hiúság ilyenfajta gőggel és lenézéssel párosulva – azt mondja a próféta – utálatos az Úr előtt.

A következő bűnök, amikről a próféta beszél: erőszakoskodás, hazugság, csalás, lopás, mások tönkretévese. Ezek bűncsokrok, mert bizonyos tettekhez párosulnak. Ezt olvassuk az igében: *„megfenyítem mindazt, aki a küszöbön ugrol ama napon, akik erőszakkal és csalárdsággal töltik meg az ő uruknak házákat”*. Mit jelent ez a küszöbön való átugrás, és mit jelent az egész vers együtt? Néhányak szerint ez asszír babonaság, de sokkal inkább valószínű az a magyarázat, hogy a királyi udvarhoz tartozó szolgák erőszakkal foglaltak el házakat, koboztak el vagyonokat hazugsággal arra hivatkozva, hogy uruk parancsára teszik ezt. Katonákkal bementek olyan emberek házába, akik politikailag ellenségévé váltak, akik a hatalmasok útjába kerültek, és őket szépen tömlöcbe vették, vagyonukat elkobozták, és a hatalmon lévők szolgái megkapták vagyonuk egy részét, így biztosították a hatalmukat. Valljuk be, ez ma sem teljesen idegen,

még vannak olyan rendszerek, országok, amelyek ezt nagyon is gyakran úzik. A vers második fele is ezt sejteti, hogy ez történt: „erőszakkal és csalárdsággal töltik meg az ő uruknak házat”, tehát köze van az ő urukhoz, és hogy erőszakkal teszik meg mindezt. A küszöbön való átugrás ennek tükrében azt az örömet fejezi ki, amikor így megszerez magának valaki egy házat, ilyen csalárd és aljas eszközökkel, és diadalma tudatában ugrándozva örül, mert övé lett a vagyoni, és meggazdagodott.

A következő bűn, amiről az ige beszél, az a kapzsiság, mohóság, mértéktelenség, amitől a kereskedők szenvedtek, akik becsapták vevőiket, ezüstjükkel, ékszereikkel, vagyonukkal törődtek inkább, mintsem a másik emberrel. Úgy mondanánk ma, hogy kizsákmányoltak másokat, annyit kértek egy-egy áruért, – ma gyakran így mondjuk –, hogy az már pofátlanság, és ezt gyakran megtették. Róluk van szó a 11. versben.

Végül pedig a 12. versben Isten a testiségről, lustaságról szól, azokról az emberekről, akik lakomákon, különféle tivornyákon részegre itták magukat. Ezért említi azt, hogy a bor seprőjén fekszenek, mert leitták az egészséget, és már kidőltek az alkohol hatása következtében, és ennek szánják oda az életüket (ma a fiatalok így mondják: bulizásnak), hogy jól érezzük magunkat, az élvezeteknek. Számtalan bűnről van tehát szó, amit a végtelenségig lehetne sorolni, ezek miatt tart többek között Isten ítéletet – mondja a próféta. Ezért jön el ama nap, mert így éltek.

Mi a büntetésük a próféta szerint ezen a világon ezeknek az embereknek (mert itt nemcsak az örök kárhozatról van szó, hanem arról, hogy Isten ebben az életben is tart ítéletet időnként)? Például az, hogy vagyonukat elvesztik az ilyen emberek. Azt, amiért éltek, hirtelen semmivé lesz, vagy megsemmisül, vagy másoknak adatik, és ők fogják azt élvezni. Isten ítélete során gyakran megfordulnak a dolgok. Mire gondolok? Itt voltak ezek a hatalmon levő emberek, akik – bocsánat a kifejezésért – majmolták, utánozták a káldeusokat, az öltözködésüket, a szokásaikat, és az, akire így tekintettek, azoktól kell majd rettegniük, félniük, mert ők fogják elvenni vagyonukat, ők fogják fogságba vinni őket, ők lesznek Isten büntetésének eszközei. Azok, akik elárulták, erőszakkal kifosztották és tönkretették embertársaikat, maguk lesznek árulás és erőszak áldozataivá, mert velük fogják ezt megtenni. Fordul a helyzet, felcserélődnek a szerepek. Azok, akik a testi öröm és mámor hangjait keresték, mit fognak hallani Jeruzsálemben? Mit mond az Úr? Jajgatást és kiáltást városszerte. Azokra, akik azt hitték, hogy elrejthetik bűneiket Isten elől, és leplezhetik azokat, Isten a világosság fényével fog rájuk ragyogni, és Ő megtalálja őket és leplezi bűneiket. Ezt jelenti az, amit a 12. versben is olvashatunk, hogy Isten gyertyával fogja végigjárni a várost, és annak minden zegébe-zugába be fog világítani, megkeres mindenkit, aki azt hiszi, hogy bűneit elrejtheti, vagy maga elbújhat Isten elől. Aztán: azok, akik kereskedőként csalásokkal, mások kizsákmányolásával gazdagodtak meg, látniuk kell, hogy saját vagyonukat mint adják és veszik el az ellenség katonái. Látjuk tehát, hogy Isten ítéletei mint fordítják meg a helyzetet?

De mit tudunk meg ezekből az ítéletekből Istenről magáról, mert ez a fő kérdés. Mit árulnak el az ítéletek Istenről? Röviden: először is azt, hogy Ő végtelen hatalmú, mert a hercegeket, fejedelmeket, királyokat is meg fogja ítélni és felelősségre fogja vonni. Sem hírnév, sem vagyon, sem emberi kapcsolatok, sem millió jótett nem menti meg az embert az igaz Bíró kezétől, akinek mindenek és mindenki alá van vetve.

Azután Isten mindentudását és bölcsességét is látjuk ebben az ítéletben. A felsorolt bűnök egy része nyilvános és köztudott volt, de tudjuk jól, hogy mindannyian olyanok vagyunk – a nyilvánosság előtt élők meg még inkább –, hogy igyekszünk elrejteni bűneinket, takargatni, elrejteni mások elől. Isten azonban mindent lát, minden bűnt tud, és nincs olyan rejtett dolog, amit napfényre ne hozna. És ebben az ítéletben ezt is kijelenti. Leleplezi a hatalmasokat is. Bíróként az Ő igazságosságát is megjelenti nekünk: mindig az elkövetett bűnt bünteti meg (nem mást), és mindig a büntetést a bűnhöz igazítja (a gazdagoknak a vagyonát veszi el, vagy amit az előbb felsoroltam, hogy megfordulnak a szerepek).

Látjuk tehát, hogy Isten milyen az ítéletben? Ő hatalmas Úr, igazságos, bölcs, és megdicsőíti magát.

Látjuk, hogy a próféta mint beszél arról a napról, amelyen az Úr ítéletet tartott Jeruzsálemben, és arról a napról, amelyen egykor majd ítéletet fog tartani a világ felett. Nekünk, hívőknek reménységünk az, hogy Krisztus a golgotai kereszten elszenvedte helyettünk ezt az ítéletet, mert az Úr rendelt egy napot, nagypéntek napját, amikor ítéletet tartott az Ő népének, az Ő gyermekeinek bűnei felett. Nekünk ez a reménységünk, hogy a világ megítélésének napján nekünk már nem kell félelemmel néznünk az eljövendő Bíróra, hanem reménységgel arra, aki kegyelmet hoz nekünk, bűnösöknek, aki megváltást hoz, szabadságot a bűnből. Jeruzsálem ítéletének napja bekövetkezett. Azok a dolgok, amiket itt a próféta megmondott, megtörténtek: a kalmárok kivágattak, vagyonuk elvétel, a hercegek kiirtattak, elvitettek, minden beteljesedett szó szerint. És mivel ez is bekövetkezett, bizonyosak lehetünk afelől is, hogy az egész világ felett tartott ítélet napja is be fog következni. Addig pedig Isten feladatul adja nekünk azt, amit a prófétának: hirdetniük kell a megtérést azoknak, akik felett még ott lebeg ez az ítélet napja. Figyelmeztetni kell az embereket, megtérésre kell hívni, hogy nekik se félelemmel és rettegéssel kelljen szembesülniük azon a napon, hanem bűneiket bevallva kegyelmet találjanak Jézus Krisztusnál. Ezt adja nekünk feladatul az Úr, és azt, hogy dicsőítsük Őt minden ítéletéért. Lehet, hogy személyesen úgy érezzük, hogy nem úgy alakult az életünkben néhány dolog, ahogy mi szeretnénk volna, lehet, hogy azt gondoljuk, hogy Isten ítéletei nem voltak arányosak, de attól még nem nekünk van igazunk – az Igének igazsága van, Ő mindig igazságosan, bölcsen, kegyelmesen ítél. És nekünk, hívőként megadatik az a látás, hogy ezt észrevegyük, elhiggyük, és ezért is magasztaljuk Őt, hogy Ő ítéleteiben is az marad, akinek mi ismerhetjük Őt: igazságosnak, bölcsnek, hatalmasnak. Szentlelke segítségét kérjük, hogy tudjuk hirdetni az evangéliumot, ha kell, annak elutasítása és a szívek megkeményedése esetén

az ítéletnapra is figyelmeztetni tudjunk, és Ő segítsen minket arra, hogy mi pedig azt a napot várjuk reménységben, bizalommal, Isten nevét és hatalmát dicsőítve. Ne felejtsünk el ezért is könyörögni, és így is dicsőíteni mindenható Urunkat.

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk, félelmetesek számunkra a Te ítéleteid, olyan hatalmadat mutatod meg, amely előtt csak porba tudunk hullani, és leborulni Előtted. De mégis be kell vallanunk, hogy mi is méltóak lennénk arra, mert mi is bűnösök vagyunk, mi is semmibe vettük a Te fenségedet, hatalmadat, dicsőségedet, és bár megkönyörültél rajtunk, és gyermekeiddé fogadtál, mégis küzdünk saját bűneidre, és ezáltal Téged, a törvényadót semmibe venni. Kérünk, hogy indítsanak bennünket ítéleteid a még inkább Neked odaszánt életre, arra, hogy dicsőítsünk Téged a kegyelemért, hogy mi már a golgotai kereszten megláthattuk a bűneink büntetését, és magasztalunk Téged igazságosságodért, kegyelmedért, hosszútűrésedért, hogy még nem jött el az a nap, ahogy Péter apostol mondja: nem késik, nem marad el, hanem hosszan tűrsz, és a Te gyermekeidért nem jött még el, hogy azok újjászülessenek, megtérjenek, akiket Te néped közé elhívtál és elhívsz majd. Kérünk Téged, hogy lássuk meg, hogy az a nap Téged dicsőít, ezért mi is várjuk azt, ne a büntetés, hanem a Te dicsőséged legyen a mi reménységünk, hogy azt fogod majd kijelenteni és megmutatni a Téged és az evangéliumot elutasítók megbüntetésében.

Addig is adj nekünk buzgó és menteni vágyó szívet, amely Hozzád hív másokat. Kérünk, ne elégedjünk meg azzal, hogy mi már biztonságban vagyunk, hanem indítson bennünket ama napnak meghirdetése a lélekmentésre, a Hozzád való hívásra, a kegyelem felragyogtatására. Ebben erősíts meg bennünket egyen-egyenként, gyülekezetként, egyházként.

Adj ébredést, magyar népünk körében Hozzád térést, könyörülj családtagjainkon, szeretteinken, és kérünk, hogy Szentlelked által ruházz fel újból és újból azzal az erővel, azzal a látással, amely meglátja, hogy mennyi mindent teszel azért, hogy mi üdvözüljünk.

Kérünk Téged így áldj meg bennünket, életünket tedd gyümölcsözővé, hogy a gyümölcsökön keresztül Hozzád találhassanak munkatársaink, szeretteink, barátaink, azok, akik naponként találkoznak velünk.

Könyörülj beteg, szenvedő testvéreinken.

Áldd meg a fiatalokat, az iskolában tanulókat.

Áldd meg idősebb testvéreinket.

Kérünk, hogy maradj kegyelmeddel velünk, ahogy megígérted, „*minden napon a világ végezetéig*”, vagy addig a napig, amíg szemtől szemben megláthatunk Téged. Köszönjük, hogy addig is tenyereden hordozol bennünket, és megszenteltetésünket végbeviszed kegyelmesen.

Áldott legyen a Te háromszor szent neved minden kegyelmedért, hűségédért, irgalmadért!

Ámen.

213. ének

1. Mindenható Úr Isten, Mi, bűnös emberek,
Gyónást és vallást teszünk Mint töredelmesek.
2. Mert mi igen vétkeztünk Istenséged ellen,
Mint teremtő, megváltó És szent Atyánk ellen.
3. Életünknek rendiben Igen megbántottunk,
Mi nagy sok bűneinkkel Téged bosszantottunk.
4. Gonosz szóval, szándékkal, Látással, hallással,
Irigységgel, mordsággal, Rágalmazásokkal.
5. Szitkos, átkos voltunkkal, Haragtartásunkkal,
Hamisan mi hitünket Gyakran mondásunkkal;
6. Isteni káromlással És hitetlenséggel,
Mi nyomorúságinkban Békételenséggel.
7. Istennek szent igéjét Noha gyakran halljuk,
De mibennünk majd semmi Gyümölcsét nem látjuk.
8. Az isteni és atya-Fiúi szeretet
Nincsen bennünk, de vagyon Éktelen, rút élet.
9. Bujaság és torkosság, Megfojt a kevélység;
Telhetetlen s átkozott, Izgat a fösvényység.
10. Mint tengernek fvénye Megszámlálhatatlan:
Azonképpen mi bűnünk Nálunk tudhatatlan.
11. Azért mi is magunkat Istenséged előtt,
Bűnösöknek vádoljuk Mind e világ előtt.
12. Ne nézd mi bűneinket És gonoszságinkat,
De tekintsd kegyelmesen Irgalmasságodat.
13. És el ne feledkezzél Te ígéretedről,
A bűnösökhöz való Kegyelmességedről.
14. Azért néked könyörgünk, Felséges Úr Isten:
Ne állj bosszút szertelen Mi gonosz bűnünkön.
15. De minékünk megbocsáss Te szent Fiad által,
Hogy mi idvezülhessünk Ó irgalma által.
16. Hisszük, hogy meghallgattál Mi könyörgésünkben,
Azért lelki örömmel Mi ezt mondjuk: Ámen.

647

Jöjj, szabadíts meg

✎ Kádár Ferenc (1957-)

🎵 Kolozsvári ék., 1774

Jöjj, sza - ba - díts meg, ó, ke - gyes Is - ten,
 a nyo - mo - rú - ság - ból,
 Úzd el a ros - z - szat, fé - le - lem át - kát:
 végy ki a kí - nok - ból!

2. Nagy kegyelemmel,
 ha közeledtél,
 úgyse figyeltünk rád,
 Másokon hányszor
 nem könyörültünk,
 s mondtuk a szép imát.

3. Zengve dicsérünk,
 s nem hiszünk benned,
 mozgat a rossz törvény,
 Átkos a szívünk,
 fegyver a szájunk,
 elnyel a mély örvény!

4. Ó, szabadíts meg
 szent Fiad által,
 vedd el a rontó bűnt,
 Moss meg egészen,
 tiszta öröme,
 s Lelkedet add nekünk!

5. Nyisd meg az ajkunk,
 tárd ki a szívünk,
 adj hitet, Úr Isten,
 Hogy neved áldjuk
 minden időben,
 szent Fiadért! Ámen.